

โรคสุกใส (Chicken pox)

ผศ.พญ.จรัสศรี พียาพรรณ

นางรชิกา ฤทธิ์เรืองเดช

พญ.พิชญา มณีประสพโชค

ศ.พญ.วรัญญา บุญชัย

รศ.ดร.นพ.สุขุม เจียมตน

ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล

โรคสุกใสคืออะไร?

เกิดจากการติดเชื้อไวรัสที่มีชื่อว่า **ไวรัสวาริเซลลา (varicella virus)** เป็นเชื้อตัวเดียวกับที่ทำให้เกิดงูสวัด ติดต่อกันโดยการหายใจเอาเชื้อไวรัสที่แพร่กระจายอยู่ในอากาศ มีระยะฟักตัว 10-20 วัน โรคนี้เมื่อเป็นแล้วมักมีภูมิคุ้มกันตลอดชีวิต และผู้ป่วยส่วนใหญ่จะไม่เป็นซ้ำอีก แต่เชื้ออาจหลบซ่อนอยู่ในปมประสาท และมีโอกาสเป็นงูสวัดได้ในภายหลัง

อาการของโรคสุกใสเป็นอย่างไร?

ลักษณะผื่น สุกใส

เด็กจะมีไข้ต่ำๆ อ่อนเพลียและเบื่ออาหาร ในผู้ใหญ่จะมีไข้สูงและปวดเมื่อยตามตัว ผู้ป่วยจะเริ่มมีผื่นขึ้นพร้อมกันกับไข้หรือ 1 วันหลังจากมีไข้ เริ่มแรกจะขึ้นเป็นตุ่มแดงก่อน ต่อมาจะกลายเป็นตุ่มน้ำและมีอาการคัน ผื่นจะเริ่มขึ้นที่หน้ากระจายไปที่ลำตัวและแขนขา ต่อมาจะกลายเป็นหนองหลังจากนั้น 2-4 วัน ก็จะตกสะเก็ด บางรายมีตุ่มขึ้นในช่องปาก ทำให้ปากเปื่อย ลิ้นเปื่อย เจ็บคอ เนื่องจากผื่นของโรคนี้จะขึ้นไม่พร้อมกันทั่วร่างกาย ดังนั้น จะพบว่าบางที่ขึ้นเป็นผื่นแดงราบ บางที่เป็นตุ่มใส บางที่เป็นตุ่มหนอง และบางที่เริ่มตกสะเก็ด

การรักษาและการปฏิบัติตัวผู้ป่วยโรคสุกใส

- โรคส่วนใหญ่อาการไม่รุนแรงและหายเองได้
- แพทย์อาจพิจารณาให้ยาต้านไวรัส เช่น acyclovir ในผู้ป่วยเด็กที่มีโรคเรื้อรังและผู้ป่วยที่เป็นผู้ใหญ่เนื่องจากมีแนวโน้มจะเกิดอาการและภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง
- ผู้ป่วยควรพักผ่อนและดื่มน้ำมากๆ
- ถ้ามีไข้สูง ควรใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตัวบ่อย ๆ และรับประทานยาพาราเซตามอลบรรเทาไข้
- หลีกเลี่ยงการรับประทานยาลดไข้กลุ่มแอสไพริน เพราะอาจก่อให้เกิด Reye's syndrome ซึ่งมีอาการสมองและตับอักเสบรุนแรง
- ถ้ามีอาการคัน รับประทานยาแก้แพ้และทายาคาลาไมด์ (calamine lotion)
- ใช้น้ำเกลือกลั้วปากถ้ามีอาการปากเปื่อย ลิ้นเปื่อย
- ตัดเล็บสั้น ไม่แกะเกา และ อาบน้ำฟอกสบู่ให้สะอาด เพื่อป้องกันมิให้ตุ่มกลายเป็นหนองและแผลเป็น

อาการแทรกซ้อนของโรคสุกใส

โรคสุกใส
สามารถแพร่กระจายได้ง่าย
ทางการหายใจ
จึงควรแยกผู้ป่วย
ออกจากเด็กเล็ก หญิงตั้งครรภ์
และผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อมาก่อน

พบได้น้อยในเด็ก แต่ถ้าเป็นในผู้ใหญ่อาจพบภาวะแทรกซ้อนมากขึ้น ภาวะแทรกซ้อนที่พบได้บ่อยคือ การติดเชื้อแบคทีเรียแทรกซ้อน ทำให้ตุ่มน้ำกลายเป็นหนองและอาจทำให้กลายเป็นแผลเป็นได้ ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงแต่พบได้น้อย คือ ปอดอักเสบและสมองอักเสบ ถ้ามีการติดเชื้อสุกใสในหญิงตั้งครรภ์ระยะสามเดือนแรก อาจทำให้ทารกในครรภ์พิการได้ นอกจากนี้หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นสุกใสในระยะก่อนคลอด 5 วัน หรือหลังคลอด 2 วันทารกที่เกิดมาอาจเป็นสุกใสชนิดรุนแรงได้

เนื่องจากโรคสุกใสสามารถแพร่กระจายได้ง่ายโดยการหายใจ จึงควรแยกผู้ป่วยออกจากเด็กเล็ก หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อมาก่อน

ควรหยุดเรียนหรือหยุดงาน พักผ่อนอยู่บ้านเพื่อป้องกันมิให้แพร่เชื้อให้คนอื่น
ระยะแพร่เชื้อติดต่อให้คนอื่น คือ ตั้งแต่ 24 ชั่วโมง ก่อนมีผื่นขึ้นจนกระทั่งถึง 6 วัน
หลังผื่นขึ้น

การป้องกันโรคสุกใส

ในปัจจุบันมีวัคซีนฉีดป้องกันโรคสุกใส ซึ่งจะป้องกันการติดเชื้อได้ หรือถ้ามีการติดเชื้อจะสามารถลดความรุนแรงลงได้ แนะนำให้ฉีดวัคซีน 2 ครั้ง
ครั้งแรกในเด็กอายุ 12-15 เดือน ครั้งที่สองในเด็กอายุ 4-6 ปี

